

ARV OCH EFTERLEVANDE

Lagtexten som reglerar arv står i Ärvdabalken.

I 1 Kap står det vem som får lov att ärva någon.

- Personen måste vara i livet. Döda personer kan inte ärva.
- Utländsk medborgare har samma arvsrätt som en svensk.

I 2 kap kan vi läsa om vilka som ska ärva. Kom ihåg första kapitlet och att personen måste vara vid liv.

- **Barn ska ärva sina föräldrar.** I lagtexten kallas barn för *Bröstarvinge*.
- **Är barnet dött ska barnets avkomlingar ärva.** Alltså barn till döda syskon har arvsrätt.
- Finns det inga barn ärver **syskon**.
- Finns det inga syskon så ärver **föräldrar**.
- Halvsyskon har rätt till den del som skulle ha tillfallit deras mor eller far.

I kap 3 kan vi läsa om makes/makas arvsrätt.

- Make/Maka får hela arvet. De har *förfoganderätt* över hela arvet, men inte äganderätt, om din mamma dör så har alltså din pappa rätt att förfoga även över din arvslott men kan inte testamentera bort den. Men pappa kan alltså sälja släktklenoderna och leva loppan för pengarna.
- Efter det kan **särkullbarn (alltså barn till enbart den avlidne maken) kräva** att få ut sin arvslott
- Make/Maka är **garanterad att få behålla 4 x basbeloppet** (ett basbelopp är idag ca 40 000 kr).

I kap 7 kan vi läsa om hur mycket som kan testamenteras bort.

- **Hälften av det som tillfaller barn vid arv är barnets *laglott***, alltså denna laglott kan inte testamenteras.

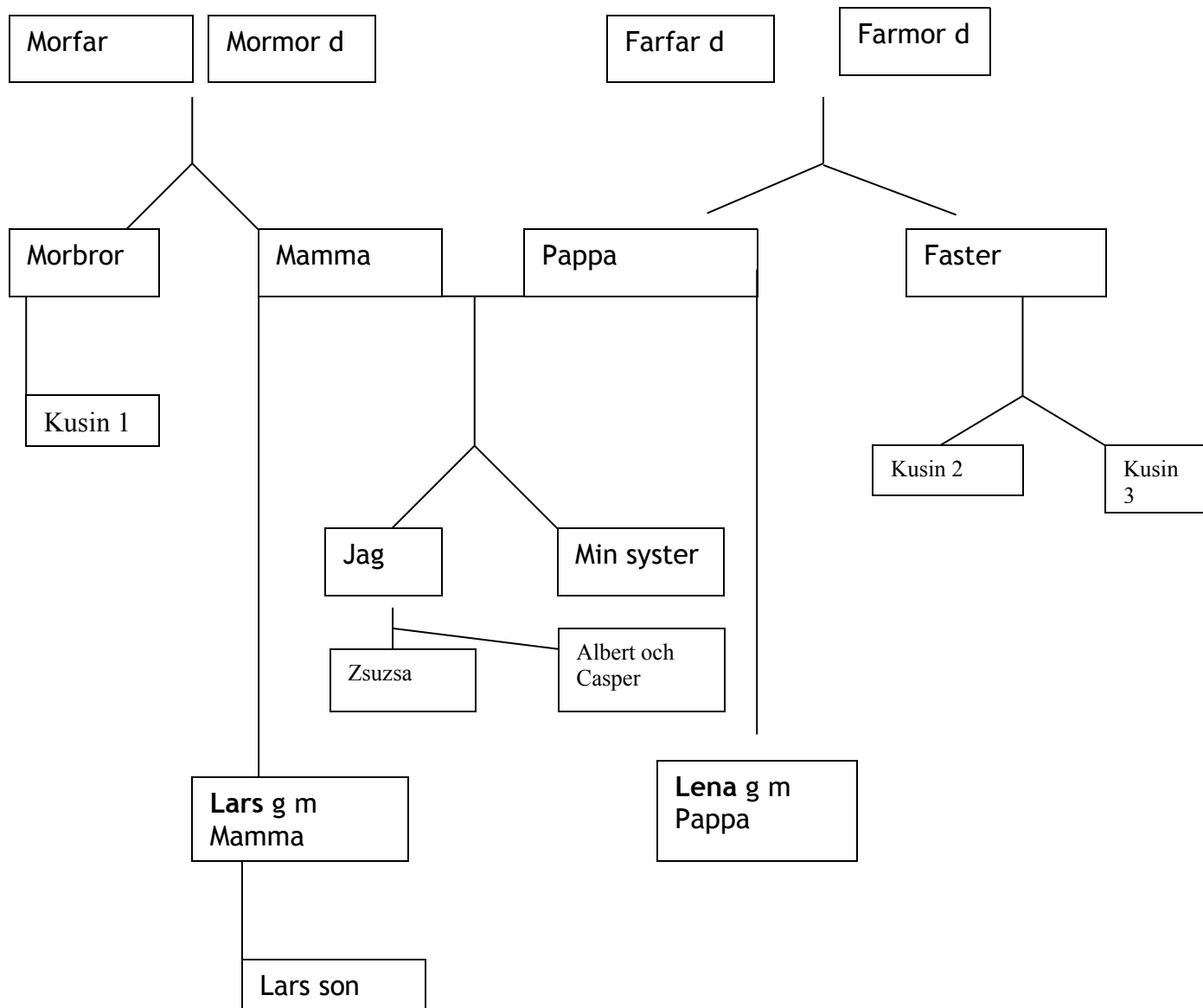
Ok låt oss bli lite konkreta då:

Som jag tidigare nämnt så är mina familjeförhållande ganska så typiska för den moderna familjen idag.

- Mina föräldrar är skilda och omgifna.
- Jag har ett helsyskon och ett "halvsyskon" (som jag inte har kontakt med). Min mammas nya man har en son från ett tidigare förhållande.
- Pappa har inga barn med sin nya fru.
- Min morfar är fortfarande i livet.
- Jag är sambo med Zsuzsa och vi har två barn.

Vad händer då med mina arv i framtiden?

Låt oss börja med att rita upp ett släkträd.

I mitt fall så är ju situationen lite komplicerad i och med att Lars har så kallade särkullsbarn, barn på byn helt enkelt.

1. När Farfar och Mormor gick bort så ärvde Farmor resp Morfar dem. Morfar har rätt att använda Mormors pengar, Mamma och Morbror Jan får vänta till Morfar går bort innan de får ut sitt arv. Morfar får dock inte testamentera bort pengarna.
2. **Skulle min Mamma dö** innan Morfar så tillfaller Mammans arvslott efter Mormor min syster och mig. Lars får inget eftersom han inte är bröstarvinge till Mamma som jag och min syster är, men vi får vänta på att Morfar dör innan vi får ut arvet efter Mormor.
Med arvet från Mamma händer dock följande:
 - a) Efter dödsfallet så görs en bodelning mellan Mamma och Lars.
 - b) Hälften av dödsboet tillfaller Lars, den andra hälften tillfaller min syster och mig. Alltså Lars 50% Min Syster 25% Christian 25%. Lars 50% kan dock skrivas bort i ett äktenskapsförord, det är alltså inte rent tekniskt arv han får ut utan hans del i den skilsmässa som följer efter dödsfallet.
 - c) Vi kan dock inte lämna Lars på bar backe utan han är alltid garanterad 4 x basbeloppet.
 - d) **BARN ärver alltså alltid först. Det enda som kan undanställa barns arvsrätt är om föräldrarna fortfarande är gifta**, då får den efterlevande föräldern behålla arvet. Men om föräldrarna är omgifta så kan inte den nya plastföräldern ärva före barnen.
3. **Om Lars sen dör** så ärver hans son honom. Maria och jag har ingen arvsrätt till honom. Dock kan vi kräva ut "Mammans halva" först. Sen har Lars son rätt att få ut sin laglott (som ju är hälften av arvet, se sid 1 i häftet). Alltså om sen Lasse dör så: Christian 25 % Min syster 25 % (vi delar på Mammans del) Lars son 25 % (hälften av Lars del) 25 % som kan testamenteras bort, annars tillfaller det Lars son.
4. **Om Pappa dör då?** Ja låt oss repetera och titta lite i lagtexten denna gång. Då får först styvmamma Lena hälften genom bodelning. **Men** i 3 kap 1 § kan vi läsa "*Var arvlåtaren [Pappa] gift, skall kvarlåtenskapen tillfalla den efterlevande maken [Lena]. Efterlämnar arvlåtaren [Pappa] någon bröstarvinge som inte är den efterlevande makens bröstarvinge [Min syster Maria och Jag], gäller dock att makens rätt till kvarlåtenskapen [Lenas rätt att ärva] omfattar en sådan arvinges arvslott [Min systers och min rätt att ärva Pappa] endast om arvingen [Min syster och jag] har avstått från sin rätt i enlighet med vad som anges i 9 §. [min kursivering]*"
Alltså Lena kan inte ärva vår Pappa, dock så tillfaller hälften henne om inte Pappa och hon har ett äktenskapsförord som reglerar deras förmögenhetsförhållanden.
5. **Vad händer sen när Lena dör?** Jo i Kap 3 2 § kan vi läsa "*Lever vid den efterlevande makens död [Lena] någon bröstarvinge till den först avlidna maken [Min syster och Jag] . . . [ska] hälften av den efterlevande makens bo [hälften av Lenas tillgångar] tillfalla dem som då har den bästa arvsrätten efter den först avlidna maken [Min syster och jag har bäst arvsrätt eftersom vi är Pappas Barn]. Den efterlevande maken får inte genom testamente bestämma över egendom som skall tillfalla den först avlidnes arvingar*".
Alltså Lena dör: 50% går till min syster och mig, 50% går till Lenas arvingar alltså hennes syskon och föräldrar. Utav de 50 % som går till Lenas släkt så kan Lena borttestamentera 25% till Min syster och mig, vilket hon inte gjort.

6. Zsuzsa och jag ärver inte varandra eftersom vi inte är gifta. Albert och Casper ärver oss. Mina barn ärver mig eller Zsuzsa. Men Zsuzsa ärver alltså inte mig. Hade vi varit gifta hade hon förfogat över min del så länge hon hade levt, sen hade Albert och Casper ärvt mig, men nu ärver barnen mig direkt.